

Jurisprudența obligatorie pentru aplicarea Codului penal

- deciziile Curții Constituționale
- hotărârile prealabile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție privind dezlegarea unor chestiuni de drept
- recursurile în interesul legii

Ediția a 3-a, actualizată la data de
4 ianuarie 2021

Cuprins

Capitolul I. Decizii ale Curții Constituționale	1
1. Art. 4 – Decizie a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare. Asimilarea cu o lege penală de dezincriminare. Caz de înlăturare sau modificare a pedepsei/măsurii educative (<i>C.C.R., dec. nr. 651 din 25 octombrie 2018, M. Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018</i>)	1
2. Art. 5 – Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. Interdicția combinării prevederilor din legi succesive (<i>C.C.R., dec. nr. 265 din 6 mai 2014, M. Of. nr. 372 din 20 mai 2014</i>)	11
3. Art. 35 – Infrațiune continuată. Condiția unității subiectului pasiv (<i>C.C.R., dec. nr. 368 din 30 mai 2017, M. Of. nr. 566 din 17 iulie 2017</i>)	22
4. Art. 112 ¹ – Confiscare extinsă. Limita temporală cu privire la confiscarea bunurilor. Principiul neretroactivității legii (<i>C.C.R., dec. nr. 11 din 15 ianuarie 2015, M. Of. nr. 102 din 9 februarie 2015</i>)	30
5. Art. 129 – Pluralitate de infracțiuni săvârșite în timpul minorității. Sintagma „cel puțin” din cuprinsul art. 129 alin. (2) lit. b) CP (<i>C.C.R., dec. nr. 601 din 27 septembrie 2018, M. Of. nr. 1057 din 13 decembrie 2018</i>)	34
6. Art. 155 – Prescripția răspunderii penale. Întreruperea cursului termenului prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză” (<i>C.C.R., dec. nr. 297 din 26 aprilie 2018, M. Of. nr. 518 din 25 iunie 2018</i>)	39
7. Art. 159 – Împăcarea. Inculpat trimis în judecată înaintea datei intrării în vigoare a noului Cod penal și pentru care la acea dată momentul citirii actului de sesizare fusese depășit. Obligatorietatea aplicării noilor dispoziții (<i>C.C.R., dec. nr. 508 din 7 octombrie 2014, M. Of. nr. 843 din 19 noiembrie 2014</i>)	45
8. Art. 297 – Abuz în serviciu. Înțelesul sintagmei „îndeplinește în mod defectuos”. Normele în raport de care se analizează neîndeplinirea ori îndeplinirea defectuoasă a unui act (<i>C.C.R., dec. nr. 405 din 15 iunie 2016, M. Of. nr. 517 din 8 iulie 2016</i>)	50
9. Art. 298 – Neglijență în serviciu. Îndeplinirea în mod defectuos a unui act în exercitarea atribuțiilor de serviciu (<i>C.C.R., dec. nr. 518 din 6 iulie 2017, M. Of. nr. 765 din 26 septembrie 2017</i>)	68
10. Art. 335 – Conducerea unui vehicul fără permis de conducere. Tractor agricol sau forestier (<i>C.C.R., dec. nr. 224 din 4 aprilie 2017, M. Of. nr. 427 din 9 iunie 2017</i>)	78
11. Art. 336 – Conducerea unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe. Prelevarea mostrelor biologice (<i>C.C.R., dec. nr. 732 din 16 decembrie 2014, M. Of. nr. 69 din 27 ianuarie 2015</i>)	86
Capitolul al II-lea. Hotărâri prealabile privind dezlegarea unor chestiuni de drept	93
1. Art. 3, art. 5, art. 39 – Principiul activității legii penale. Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. Concurs de infracțiuni. Infracțiuni săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014. Infracțiuni săvârșite ulterior datei de 1 februarie 2014 (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 7 din 2 martie 2016, M. Of. nr. 251 din 5 aprilie 2016</i>)	93

2.	Art. 4 – Infracțiuni de tăiere fără drept și furt de arbori din fondul forestier național. Succesiune de acte normative cu privire la stabilirea prețului mediu al unui metru cub de masă lemnoasă pe picior. Efecte (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 6 din 20 martie 2015, M. Of. nr. 257 din 17 aprilie 2015</i>)	103
3.	Art. 4, art. 183, art. 244 – Infracțiune de înșelăciune comisă sub imperiul legii anterioare. Modificarea noțiunii de „consecințe deosebit de grave”. Consecințe (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 30 din 19 noiembrie 2015, M. Of. nr. 14 din 8 ianuarie 2016</i>)	112
4.	Art. 4, art. 371 – Tulburarea ordinii și liniștii publice. Violențe, amenințări sau atingeri grave aduse demnității comise împotriva unei singure persoane. Condițiile în care o faptă poate fi considerată dezincriminată (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 9 din 12 aprilie 2016, M. Of. nr. 356 din 10 mai 2016</i>)	123
5.	Art. 5, art. 35 – Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. Infracțiune în formă continuată. Obligatorietatea aprecierii globale a legii penale mai favorabile (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 5 din 26 mai 2014, M. Of. nr. 470 din 26 iunie 2014</i>)	141
6.	Art. 5, art. 76 – ¹ . Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. Circumstanțe atenuante. Apreciere globală în funcție de incriminare și de sancțiune	146
	² . Înlăturarea circumstanțelor atenuante. Principiul neagravării situației în propria cale de atac (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 10 din 2 iunie 2014, M. Of. nr. 502 din 7 iulie 2014</i>)	146
7.	Art. 5 – Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei. Prescripția răspunderii penale. Infracțiuni săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014, care nu au fost încă judecate definitiv până la 20 mai 2014, data publicării Deciziei nr. 265/2014 a Curții Constituționale (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 21 din 6 octombrie 2014, M. Of. nr. 829 din 13 noiembrie 2014</i>)	155
8.	Art. 5 – Lege penală mai favorabilă. Pluralitate de infracțiuni. Pedepsă cu suspendarea condiționată a executării care nu îndeplinește condițiile pentru a constitui primul termen al recidivei postcondamnatorii (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 13 din 6 mai 2015, M. Of. nr. 410 din 10 iunie 2015</i>)	166
9.	Art. 5 – Lege penală mai favorabilă. Contopirea unei pedepse cu închisoarea aplicate în temeiul Codului penal din 1969 pentru o infracțiune săvârșită sub imperiul acestei legi cu o pedeapsă cu închisoarea aplicată în temeiul noului Cod penal pentru o infracțiune săvârșită sub imperiul Codului penal din 1969 (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 29 din 19 noiembrie 2015, M. Of. nr. 29 din 15 ianuarie 2016</i>)	179
10.	Art. 5, art. 96 – Suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei. Revocare. Legea aplicabilă pedepsei rezultante (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 11 din 5 mai 2016, M. Of. nr. 468 din 23 iunie 2016</i>)	189
11.	Art. 6, art. 39 – Legea penală mai favorabilă în cazul faptelor definitiv judecate. Mecanismul de aplicare în cazul unui concurs de infracțiuni (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 1 din 14 aprilie 2014, M. Of. nr. 349 din 13 mai 2014</i>)	201
12.	Art. 6, art. 33 – Mecanismul de aplicare a legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei. Tentativă (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 6 din 26 mai 2014, M. Of. nr. 471 din 26 iunie 2014</i>)	216

13.	Art. 6, art. 36 – Aplicarea legii penale mai favorabile, potrivit art. 6 CP, în cazul infracțiunilor continuate. Înțelesul sintagmei „maxim special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită” (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 7 din 26 mai 2014, M. Of. nr. 471 din 26 iunie 2014</i>)	223
14.	Art. 6, art. 76, art. 78 – Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei. Circumstanțe atenuante sau agravante reținute condamnatului și care apar valorificate în pedeapsa concretă. Posibilitatea de a le lua în considerare la maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, atunci când se compară pedeapsa aplicată cu maximul special prevăzut de legea nouă (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 8 din 26 mai 2014, M. Of. nr. 473 din 27 iunie 2014</i>)	232
15.	Art. 6 – Hotărâri de condamnare pronunțate de un alt stat față de cetățeni români aflați în executarea acelei pedepse pe teritoriul României. Aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) CP privind legea mai favorabilă după judecarea definitivă a cauzei (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 13 din 5 iunie 2014, M. Of. nr. 505 din 8 iulie 2014</i>)	238
16.	Art. 6 – Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei. Causă specială de reducere a pedepsei prevăzută de art. 320 ¹ alin. (7) CPP 1968 (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 14 din 16 iunie 2014, M. Of. nr. 525 din 15 iulie 2014</i>)	247
17.	Art. 6, art. 43 – Aplicarea legii penale mai favorabile. Infracțiune comisă în stare de recidivă postexecutorie, judecată definitiv înainte de intrarea în vigoare a noului Cod penal (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 15 din 23 iunie 2014, M. Of. nr. 546 din 23 iulie 2014</i>)	252
18.	Art. 6 – Pedeapsa închisorii executabilă mai mare de 5 ani, aplicată pentru infracțiuni săvârșite în timpul minorității. Înlocuire cu măsura educativă a internării într-un centru de detenție pe o durată egală cu durata pedepsei închisorii ori cu măsura educativă a internării într-un centru de detenție pe o durată de 5 ani (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 18 din 15 septembrie 2014, M. Of. nr. 775 din 24 octombrie 2014</i>)	260
19.	Art. 6, art. 44 – Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei. Stabilirea pedepsei aplicabile potrivit noii legi în cazul unei pluralități de infracțiuni. Pluralitate intermediară (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 3 din 16 februarie 2015, M. Of. nr. 380 din 2 iunie 2015</i>)	271
20.	Art. 6, art. 183, art. 309 – Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei. Infracțiuni care au produs consecințe deosebit de grave. Nedepășirea valorii-prag de 2.000.000 de lei (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 12 din 6 mai 2015, M. Of. nr. 409 din 10 iunie 2015</i>)	280
21.	Art. 6, art. 35, art. 39 – Infracțiune continuată conform legii vechi. Concurs de infracțiuni potrivit legii noi. Pedeapsa aplicabilă (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 13 din 18 mai 2016, M. Of. nr. 457 din 21 iunie 2016</i>)	288
22.	Art. 6 – Lege penală mai favorabilă intervenită după liberarea condiționată. Dispunerea executării restului de pedeapsă, fără ca instanța să se pronunțe cu privire la aplicarea dispozițiilor art. 6 CP (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 13 din 25 aprilie 2017, M. Of. nr. 464 din 21 iunie 2017</i>)	299
23.	Art. 21, art. 175 – Fapta medicului angajat în sistemul public de sănătate de a primi plăți suplimentare sau donații de la pacienți. Inexistența cauzei justificative prevăzute de art. 21 CP (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 19 din 4 iunie 2015, M. Of. nr. 590 din 5 august 2015</i>)	310

24.	Art. 39 – Concurs de infracțiuni. Amendă. Sumă corespunzătoare unei zile-amendă diferită pentru fiecare infracțiune concurentă. Determinarea pedepsei rezultante (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 20 din 7 iulie 2020, M. Of. nr. 733 din 13 august 2020</i>)	321
25.	Art. 41 – Recidivă postexecutorie. Primul termen al recidivei – pedeapsa stabilită prin cumul potrivit Codului penal din 1969 (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 7 din 15 martie 2017, M. Of. nr. 269 din 18 aprilie 2017</i>)	338
26.	Art. 43, art. 104 – Determinarea restului de pedeapsă rămas neexecutat în vederea aplicării tratamentului sancționator de la art. 104 alin. (2) coroborat cu art. 43 alin. (1) CP. Modalitate de calcul (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 7 din 26 aprilie 2018, M. Of. nr. 548 din 2 iulie 2018</i>)	351
27.	Art. 43 – Primul termen al recidivei. Pedeapsă „executată sau considerată ca executată”. Recalculare ca urmare a aplicării art. 55 ¹ din Legea nr. 254/2013 (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 15 din 26 septembrie 2018, M. Of. nr. 975 din 19 noiembrie 2018</i>)	361
28.	Art. 43 – Recidivă postcondamnatore. Infracțiuni concurente care constituie al doilea termen al recidivei. Condiții (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 14 din 12 iunie 2019, M. Of. nr. 585 din 17 iulie 2019</i>)	371
29.	Art. 43 – Recidivă postcondamnatore. Infracțiuni concurente. Stabilirea pedepsei rezultante (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 22 din 9 iulie 2020, M. Of. nr. 907 din 6 octombrie 2020</i>)	384
30.	Art. 83, art. 88 – Amânarea aplicării pedepsei. Săvârșirea unei noi infracțiuni intenționate în termenul de supraveghere. Consecințe (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 24 din 19 septembrie 2017, M. Of. nr. 860 din 1 noiembrie 2017</i>)	390
31.	Art. 89, art. 92 – Anularea amânării aplicării pedepsei, urmată de suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei principale rezultante. Momentul de la care se calculează termenul de supraveghere (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 13 din 7 mai 2019, M. Of. nr. 479 din 12 iunie 2019</i>)	409
32.	Art. 81 CP 1969 – Suspendarea condiționată a executării pedepsei, dispusă după intrarea în vigoare a Codului penal actual, ca efect al legii penale mai favorabile. Regim juridic (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 12 din 7 mai 2019, M. Of. nr. 481 din 13 iunie 2019</i>)	421
33.	Art. 100 – Pedeapsă ce poate fi considerată ca executată pe baza muncii prestate. Transferarea persoanei condamnate în străinătate, în vederea continuării executării pedepsei în România. Perioada considerată ca executată de statul de condamnare (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 15 din 22 mai 2015, M. Of. nr. 455 din 24 iunie 2015</i>)	442
34.	Art. 105 – Liberare condiționată. Infracțiuni care duc la anularea liberării (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 10 din 28 aprilie 2020, M. Of. nr. 500 din 12 iunie 2020</i>)	454
35.	Art. 112 – Confiscare specială. Infracțiuni de contrabandă. Condiții (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 11 din 22 aprilie 2015, M. Of. nr. 381 din 2 iunie 2015</i>)	468
36.	Art. 124 – Internare într-un centru educativ. Înlocuire cu măsura internării într-un centru de detenție. Scăderea perioadei executate în centrul educativ (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 17 din 19 iunie 2020, M. Of. nr. 958 din 19 octombrie 2020</i>)	487

37.	Art. 129 – Fapte definitiv judecate la data de 1 februarie 2014. Infrapecțiuni comise înainte și după majorat. Legea penală mai favorabilă. Aplicabilitatea dispozițiilor art. 22 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 187/2012 cu referire la art. 129 alin. (2) lit. b) CP (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 4 din 12 mai 2014, M. Of. nr. 434 din 13 iunie 2014</i>)	503
38.	Art. 129 – Măsurile educative deja executate în caz de concurs de infracțiuni. Luarea în considerare a măsurii educative executate la alegerea și stabilirea sancțiunii pentru pluralitatea de infracțiuni (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 2 din 26 ianuarie 2016, M. Of. nr. 192 din 15 martie 2016</i>)	514
39.	Art. 135 – Răspunderea penală a persoanei juridice. Condiții. Întreprindere individuală (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 1 din 13 ianuarie 2016, M. Of. nr. 138 din 23 februarie 2016</i>)	525
40.	Art. 169, art. 189 – Persoană condamnată definitiv care a comis anterior o infracțiune de omor sau o tentativă la infracțiunea de omor. Împlinirea termenului de reabilitare. Posibilitatea reținerii elementului circumstanțial agravant prevăzut în art. 189 alin. (1) lit. e) CP (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 17 din 11 octombrie 2018, M. Of. nr. 1000 din 27 noiembrie 2018</i>)	539
41.	Art. 175 – Expert tehnic judiciar. Funcționar public în înțelesul legii penale (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 20 din 29 septembrie 2014, M. Of. nr. 766 din 22 octombrie 2014</i>)	551
42.	Art. 175 – Medic angajat într-o unitate spitalicească din sistemul public de sănătate. Funcționar public în accepțiunea legii penale (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 26 din 3 decembrie 2014, M. Of. nr. 24 din 13 ianuarie 2015</i>)	561
43.	Art. 175 – Calitatea de funcționar public a profesorului din învățământul preuniversitar de stat (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 8 din 15 martie 2017, M. Of. nr. 290 din 25 aprilie 2017</i>)	575
44.	Art. 175 – Funcționar bancar, angajat al unei societăți bancare cu capital integral privat. Funcționar public în sensul legii penale (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 18 din 30 mai 2017, M. Of. nr. 545 din 11 iulie 2017</i>)	592
45.	Art. 175, art. 308 – Funcționar public. Întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 13 din 7 mai 2020, M. Of. nr. 721 din 11 august 2020</i>)	624
46.	Art. 196 – Vătămare corporală din culpă. Faptă comisă sub imperiul Codului penal din 1969. Neîntreținerea condițiilor prevăzute de noul Cod penal. Dezincriminare (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 4 din 4 martie 2015, M. Of. nr. 244 din 9 aprilie 2015</i>)	636
47.	Art. 196 CP – Vătămare corporală din culpă prevăzută de art. 196 alin. (1) teza I CP. Persoană aflată sub influența băuturilor alcoolice. Relevanța nivelului îmbibației alcoolice (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 8 din 23 mai 2018, M. Of. nr. 539 din 28 iunie 2018</i>)	646
48.	Art. 213 – Proxenetism în modalitatea înlesnirii practicării prostituției. Fapte săvârșite față de o persoană majoră și față de una minoră. Infracțiune simplă sau concurs de infracțiuni (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 20 din 11 octombrie 2016, M. Of. nr. 927 din 17 noiembrie 2016</i>)	657
49.	Art. 257 – Ultraj în formă agravată. Subiect pasiv. Polițist local (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 19 din 22 iunie 2020, M. Of. nr. 874 din 24 septembrie 2020</i>)	669

50. Art. 273 – Subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă. Participant la comiterea unei infracțiuni, judecat separat de ceilalți participanți și audiat ulterior ca martor în cauza disjunctă (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 10 din 17 aprilie 2019, M. Of. nr. 416 din 28 mai 2019*) _____ 690
51. Art. 273, art. 290 – Martor denunțator care beneficiază de cauza de nepedepsire prevăzută la art. 290 alin. (3) CP. Subiect activ al infracțiunii de mărturie mincinoasă (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 1 din 16 ianuarie 2020, M. Of. nr. 173 din 3 martie 2020*) _____ 698
52. Art. 288 – Sustragerea de la executarea măsurii de siguranță prevăzute în art. 112 lit. d) CP 1969. Neîntrunirea condițiilor de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 288 alin. (1) CP (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 2 din 30 ianuarie 2019, M. Of. nr. 242 din 28 martie 2019*) _____ 715
53. Art. 295, art. 308 – Infracțiuni de corupție și de serviciu comise de alte persoane. Varianta atenuată a infracțiunii de delapidare. Prescripția răspunderii penale (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 1 din 19 ianuarie 2015, M. Of. nr. 105 din 10 februarie 2015*) _____ 729
54. Art. 322 – Fals în înscrisuri sub semnătură privată. Concurs real cu infracțiunea de folosire sau prezentare cu rea-credință de documente ori declarații false, inexacte sau incomplete, prevăzută de art. 18¹ alin. (1) din Legea nr. 78/2000 (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 3 din 20 ianuarie 2020, M. Of. nr. 138 din 21 februarie 2020*) _____ 744
55. Art. 327 – Fals privind identitatea. Întrebuințarea identității reale a unei persoane (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 20 din 4 iunie 2015, M. Of. nr. 573 din 30 iulie 2015*) _____ 764
56. Art. 334, art. 335 – Conducerea pe drumurile publice a unui tractor agricol sau forestier neînregistrat, potrivit legii, sau de către o persoană care nu posedă permis de conducere. Neîndeplinirea condițiilor de tipicitate prevăzute de art. 334 alin. (1) CP, respectiv art. 335 alin. (1) CP (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 11 din 12 aprilie 2017, M. Of. nr. 479 din 26 iunie 2017*) _____ 773
57. Art. 335 – Obligația inculpatului de a nu conduce vehicule anume stabilite, impusă de organul judiciar pe timpul măsurii preventive a controlului judiciar conform art. 215 alin. (2) lit. i) CPP. Încălcare. Neîntrunirea elementelor de tipicitate ale infracțiunii prevăzute de art. 335 alin. (2) CP (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 18 din 29 octombrie 2019, M. Of. nr. 66 din 30 ianuarie 2020*) _____ 786
58. Art. 335 – Încredințarea unui vehicul pentru conducerea pe drumurile publice. Persoană despre care autorul știe că se află sub influența alcoolului. Condiții (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 14 din 25 mai 2020, www.scj.ro*) _____ 802
59. Art. 336 – Conducerea unui vehicul. Inexistența condiției privind punerea în mișcare a acestuia prin acționarea sistemelor de autopropulsie (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 6 din 21 martie 2019, M. Of. nr. 386 din 16 mai 2019*) _____ 802
60. Art. 338 – Părăsirea locului accidentului. Înțelesul termenului „rănire” din definiția accidentului (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 5 din 28 februarie 2018, M. Of. nr. 355 din 24 aprilie 2018*) _____ 810
61. Art. 338 – Părăsirea locului accidentului. Rănirea în accident a unei singure persoane – însuși conducătorul singurului autovehicul implicat în accident (*I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 8 din 21 martie 2019, M. Of. nr. 424 din 30 mai 2019*) _____ 836

62.	Art. 367 – Infracțiunile prevăzute de art. 323 CP 1969 și art. 8 din Legea nr. 39/2003 privind prevenirea și combaterea criminalității organizate. Dezincriminare sau preluare în noua reglementare (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 12 din 2 iunie 2014, M. Of. nr. 507 din 8 iulie 2014</i>)	851
63.	Art. 367 – Constituirea unui grup infracțional organizat. Infracțiune-scop dezincriminată. Condiția tipicității (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 10 din 22 aprilie 2015, M. Of. nr. 389 din 4 iunie 2015</i>)	860
64.	Art. 378 – Infracțiunea de abandon de familie săvârșită prin neplata, cu rea-credință, timp de 3 luni, a pensiei de întreținere stabilite pe cale judecătorească. Momentul de la care curge termenul de introducerea a plângerii prealabile (<i>I.C.C.J., compl. DCD pen., dec. nr. 2 din 20 ianuarie 2020, M. Of. nr. 135 din 20 februarie 2020</i>)	866
Capitolul al III-lea. Recursuri în interesul legii		879
1.	Art. 44 – Pluralitate intermediară de infracțiuni. Unul dintre termenii pluralității format dintr-un concurs de infracțiuni. Stabilirea pedepsei (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 7 din 17 februarie 2020, M. Of. nr. 486 din 9 iunie 2020</i>)	879
2.	Art. 65, art. 66 – Recunoașterea și executarea sancțiunilor/interdicțiilor aplicate de autoritățile judiciare străine al căror corespondent în legea română sunt pedepsele complementare/accesorii (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 26 din 7 decembrie 2015, M. Of. nr. 64 din 28 ianuarie 2016</i>)	893
3.	Art. 65 – Condamnare la pedeapsa amenzii. Imposibilitatea aplicării pedepsei accesorii constând în interzicerea drepturilor prevăzute de art. 66 alin. (1) lit. a), b) și d)-o) CP (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 29 din 11 noiembrie 2019, M. Of. nr. 63 din 30 ianuarie 2020</i>)	898
4.	Art. 73 – Computarea pedepselor și a măsurilor preventive executate în afara țării. Recunoașterea hotărârii de condamnare la pedeapsa închisorii pronunțate de o instanță străină. Contopirea cu pedepse aplicate de instanțele române. Instanța competentă (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 1 din 22 ianuarie 2018, M. Of. nr. 239 din 19 martie 2018</i>)	906
5.	Art. 91 – Suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei. Pedeapsa amenzii adăugată pedepsei închisorii. Executare (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 4 din 20 ianuarie 2020, M. Of. nr. 211 din 16 martie 2020</i>)	913
6.	Art. 112, art. 342 – Nedepunerea armei și a muniției la un armurier autorizat în termen de 10 zile de la expirarea perioadei de valabilitate a permisului de armă. Clasare în temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) teza a II-a CPP. Confiscare specială (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 10 din 8 aprilie 2019, M. Of. nr. 472 din 11 iunie 2019</i>)	919
7.	Art. 114 – Inculpați minori sancționați prin aplicarea unor măsuri educative conform noului Cod penal. Prelevarea probelor biologice (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 5 din 16 mai 2016, M. Of. nr. 493 din 1 iulie 2016</i>)	933
8.	Art. 154, art. 174 – Infracțiuni simple a căror latură obiectivă implică producerea unei pagube ori realizarea unui folos necuvenit pe o perioadă de timp. Data săvârșirii infracțiunii. Data de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 5 din 11 februarie 2019, M. Of. nr. 334 din 2 mai 2019</i>)	941
9.	Art. 193, art. 199 – Infracțiunea de lovire sau alte violențe săvârșită asupra unui membru de familie. Acțiune penală pusă în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Încetarea procesului penal. Retragera plângerii prealabile sau împăcarea (<i>I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 11 din 8 aprilie 2019, M. Of. nr. 477 din 12 iunie 2019</i>)	958

10. Art. 228, art. 229 – Furt. Scoaterea/ruperea sistemului de siguranță plasat pe bun. Încadrare juridică (*I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 6 din 17 februarie 2020, M. Of. nr. 691 din 3 august 2020*) _____ 964
11. Art. 244, art. 306 – Înșelăciune. Obținere ilegală de fonduri. Prejudiciu produs în aceeași cauză atât bugetului general al Uniunii Europene sau bugetelor administrate de aceasta ori în numele ei, cât și bugetului de stat. Infrațiune unică (*I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 4 din 4 aprilie 2016, M. Of. nr. 418 din 2 iunie 2016*) _____ 975
12. Art. 269, art. 273 – Fapta unei persoane audiate ca martor de a face afirmații mincinoase sau de a nu spune tot ce știe în legătură cu faptele sau împrejurările esențiale cu privire la care a fost întrebată. Încadrare juridică (*I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 1 din 14 ianuarie 2019, M. Of. nr. 187 din 8 martie 2019*) _____ 987
13. Art. 322, art. 323 – Evidențierea în actele contabile sau în alte documente legale a cheltuielilor care nu au la bază operațiuni reale ori evidențierea altor operațiuni fictive, prin folosirea de facturi și chitanțe fiscale falsificate, în scopul sustragerii de la îndeplinirea obligațiilor fiscale. Încadrare juridică. Raportul dintre infrațiunea de evaziune fiscală prevăzută de art. 9 alin. (1) din Legea nr. 241/2005 și infrațiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată/uz de fals, prevăzute de art. 322 și art. 323 CP (*I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 21 din 6 noiembrie 2017, M. Of. nr. 1024 din 27 decembrie 2017*) _____ 997
14. Art. 348 – Exercițarea activităților specifice profesiei de avocat de către persoane care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de Legea nr. 51/1995 (*I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 15 din 21 septembrie 2015, M. Of. nr. 816 din 3 noiembrie 2015*) _____ 1005
15. Art. 378 – Infrațiunea de abandon de familie săvârșită prin neplata, cu rea-credință, timp de trei luni, a pensiei de întreținere stabilite pe cale judecătorească. Pensie de întreținere instituită în favoarea mai multor persoane, printr-o singură hotărâre judecătorească. Infrațiune unică continuă (*I.C.C.J., compl. RIL, dec. nr. 4 din 20 martie 2017, M. Of. nr. 360 din 16 mai 2017*) _____ 1013

Capitolul I. Decizii ale Curții Constituționale

I. Decizie a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare. Asimilarea cu o lege penală de dezincriminare. Caz de înlăturare sau modificare a pedepsei/măsurii educative

CP, art. 4
CPP, art. 595 alin. (1)

Soluția legislativă cuprinsă în art. 4 CP, care nu asimilează efectele unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare cu cele ale unei legi penale de dezincriminare, precum și soluția legislativă cuprinsă în art. 595 alin. (1) CPP, care nu prevede și decizia Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare ca un caz de înlăturare sau modificare a pedepsei/măsurii educative, sunt neconstituționale, deoarece afectează dispozițiile constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 23 alin. (12) referitor la stabilirea și aplicarea pedepsei și art. 147 alin. (1) și (4) referitor atât la încetarea efectelor juridice ale normelor de incriminare constatate ca fiind neconstituționale, cât și la caracterul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale, precum și dispozițiile art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

C.C.R., dec. nr. 651 din 25 octombrie 2018, M. Of. nr. 1083 din 20 decembrie 2018

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 CPP, excepție ridicată de R.A.B. în dosarul nr. 3.514/2/2016 al Curții de Apel București, Secția I penală, și care formează obiectul dosarului Curții Constituționale nr. 1.421D/2016, precum și a dispozițiilor art. 4 CP și art. 595 CPP, excepție ridicată de V.P. în dosarul nr. 2.499/93/2016 al Tribunalului Ilfov, Secția penală, și care formează obiectul dosarului Curții Constituționale nr. 121D/2017. (...)

3. Prin sentința penală nr. 110/F din 15 iunie 2016, pronunțată în dosarul nr. 3.514/2/2016, **Curtea de Apel București, Secția I penală, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 595 CPP**, excepție ridicată de R.A.B., într-o cauză având ca obiect cererea de înlăturare a pedepsei principale și accesorii și de constatare a încetării consecințelor juridice ale hotărârii de condamnare.

4. Prin sentința penală nr. 335/F din 19 decembrie 2016, pronunțată în dosarul nr. 2.499/93/2016, **Tribunalul Ilfov, Secția penală, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 4 CP și ale art. 595 CPP**, excepție ridicată de V.P. într-o cauză având ca obiect cererea de înlăturare a pedepsei principale, complementare și accesorii și de constatare a încetării consecințelor juridice ale hotărârii de condamnare ca urmare a dezincriminării faptei.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, se arată că art. 4 dispune că, dacă legea penală nouă dezincriminează o anumită faptă, executarea pedepselor, măsurilor educative și măsurilor de siguranță conținute într-o hotărâre judecătorească definitivă pronunțată în temeiul legii penale vechi (abrogate) și toate consecințele penale ale respectivei hotărâri judecătorești încetează. La rândul său, art. 595 CPP prevede că atunci când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri penale întemeiată pe legea penală veche, intervine legea penală nouă dezincriminatoare, instanța judecătorească de executare aplică art. 4 CP. Aceste dispoziții legislative penale materiale și procesuale dau expresie normelor constituționale privind legalitatea pedepsei – art. 23 alin. (12) – și retroactivitatea legii penale mai favorabile (în concret, a legii de dezincriminare) – art. 15 alin. (2).

6. Soluția legislativă criticată nu vizează însă ipoteza în care **legea penală incriminatoare este constatată neconstituțională**, caz în care ea încetează să mai producă efecte juridice, sau este **afectată în orice alt mod printr-o decizie a Curții Constituționale** (o decizie de constituționalitate cu o anumită interpretare obligatorie sau considerentele unei decizii).

7. Este de necontestat faptul că, formal juridic, există diferențe între o lege (de dezincriminare) și o decizie a Curții Constituționale (de neconstituționalitate), prima ducând la abrogarea legii anterioare, a doua la încetarea efectelor juridice ale legii constatate neconstituționale. În substanță însă, efectele juridice ale abrogării și cele ale constatării neconstituționalității legii penale vechi (de incriminare) sunt aceleași: legea penală veche (de incriminare) încetează să mai producă efecte juridice *erga omnes*.

8. De asemenea, susțin autorii excepției, este adevărat că art. 147 alin. (4) din Constituție dispune că efectele *erga omnes* ale deciziilor Curții Constituționale sunt numai *ex nunc*, iar nu *ex tunc*, însă textul necesită o interpretare sistematică împreună cu art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală. Pe de o parte, încetarea efectelor legii penale vechi de incriminare constatate neconstituționale trebuie să aibă efect retroactiv, **rațiunea fiind cu atât mai evidentă** în cazul constatării neconstituționalității (legea penală veche de incriminare este în conflict cu dispozițiile constituționale) decât în cazul abrogării (când legea penală veche de incriminare a fost validă, dar s-a schimbat politica penală a statului); faptul că, potrivit art. 147 alin. (1) din Constituție, legiuitorul are obligația punerii în acord a legii constatate neconstituționale cu normele constituționale și cu decizia de neconstituționalitate (ceea ce înseamnă adoptarea unei legi penale noi de incriminare) este irelevant, cât timp **legiuitorul poate rămâne în pasivitate**, consecința fiind că **o persoană va continua să suporte consecințele penale negative, deși condamnarea sa este dată în baza unei legi de incriminare neconstituțională**. Pe de altă parte, nu este admisibil să depindă exclusiv de **hazard** (momentul publicării deciziei de neconstituționalitate, care poate fi anterior sau ulterior unei hotărâri penale definitive de condamnare) efectul deciziei Curții Constituționale: pentru o faptă penală săvârșită la aceeași dată, sub imperiul legii penale vechi de incriminare, decizia de neconstituționalitate produce efecte dacă procesul este pe rol, dar ar fi complet discriminatoriu să nu producă efecte pentru persoana față de care s-a pronunțat deja o hotărâre penală definitivă de condamnare, sub pretextul autorității de lucru judecat (care vizează stabilirea faptelor și interpretarea și aplicarea dreptului, dar **nu și caracterul neconstituțional al legii de incriminare pe care s-a întemeiat hotărârea de condamnare**).

9. Prin urmare, soluția normativă cuprinsă în art. 4 CP și în art. 595 CPP, privind încetarea oricăror efecte ale hotărârii penale definitive de condamnare numai la intervenția legii penale noi de dezincriminare (de abrogare a legii penale vechi de incriminare), iar nu și la publicarea deciziei de neconstituționalitate a aceleiași legi penale vechi de incriminare, este neconstituțională, afectând caracterul *erga omnes* al deciziilor Curții Constituționale – art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală –, care în acest caz de excepție trebuie să fie retroactiv – art. 147 alin. (4) corelat cu art. 15 alin. (2) din Constituție –, pentru a nu exista discriminare – art. 147 alin. (4) corelat cu art. 15 alin. (2) și art. 16 alin. (2) din Constituție. În caz contrar, menținerea efectelor condamnării întemeiate pe o lege constatată neconstituțională încalcă principiul legalității pedepsei – art. 23 alin. (12) corelat cu art. 1 alin. (5) din Constituție –, ceea ce contravine principiului supremației constituționale – art. 1 alin. (5) din Constituție – și rolului Curții Constituționale de garant al supremației Constituției – art. 142 alin. (1) din Legea fundamentală.

10. În egală măsură, susțin autorii excepției, soluția normativă prevăzută de art. 4 CP și art. 595 CPP trebuie să vizeze nu doar o decizie de neconstituționalitate, ci orice decizie a Curții Constituționale care are influență asupra validității ori interpretării legii penale vechi de incriminare (cum ar fi o decizie de constituționalitate sub rezerva unei anumite interpretări sau orice considerente ale unei decizii de neconstituționalitate), având în vedere jurisprudența constantă conform căreia „se bucură de putere obligatorie *erga omnes* nu numai dispoziitivul, ci și considerentele deciziilor Curții Constituționale”. Soluția normativă cuprinsă în dispozițiile legale criticate este neconstituțională în măsura în care nu s-ar ține cont de caracterul obligatoriu al întregii decizii și al oricărei decizii a Curții Constituționale privind o lege penală veche de

incriminare (deci nu doar o decizie de neconstituționalitate, ci și o decizie de constituționalitate într-o anumită interpretare sau considerentele unei decizii), întrucât s-ar încălca art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală (obligativitatea deciziilor Curții Constituționale, care nu se limitează la dispozitivul unei decizii de neconstituționalitate) și art. 1 alin. (5) și art. 142 alin. (1) din Constituție (privind supremația Constituției, care este garantată de Curtea Constituțională).

11. În concluzie, soluțiile normative conținute în art. 4 CP și art. 595 CPP, în măsura în care nu permit înlăturarea consecințelor negative ale unei hotărâri penale definitive întemeiate pe o lege penală veche de incriminare, care este constatată neconstituțională sau care este afectată în alt mod prin dispozitivul sau considerentele unei decizii a Curții Constituționale, similar ipotezei abrogării acesteia prin legea penală nouă de dezincriminare, este neconstituțională prin raportare la art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 23 alin. (12), art. 142 alin. (1) și art. 147 alin. (4) din Constituție.

12. **Curtea de Apel București, Secția I penală**, opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, iar dispozițiile art. 595 CPP cu referire la art. 4 CP afectează prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) și alin. (5), art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1) și alin. (2) și art. 23 alin. (12). Astfel, prevederile art. 595 CPP sunt neconstituționale în măsura în care nu permit unui condamnat definitiv într-o cauză penală să ceară aplicarea prevederilor art. 4 CP, în situația în care norma de incriminare a unei fapte penale este constatată neconstituțională într-o altă cauză, iar neconstituționalitatea are ca efect dezincriminarea faptei penale. Faptul că excepția de neconstituționalitate a fost invocată și admisă în altă cauză nu are nicio relevanță, dispariția textului de lege incriminator impunând cu necesitate aplicarea dispozițiilor art. 4 CP, ca reflex al legalității incriminării și aplicării pedepsei.

13. Instanța de judecată mai reține că inadmisibilitatea aplicării art. 4 CP, în situația în care norma de incriminare a unei fapte penale este constatată neconstituțională într-o altă cauză, iar neconstituționalitatea are ca efect dezincriminarea faptei penale, creează o vădită discriminare între persoanele care au înțeles să recurgă la toate mijloacele procesuale loiale și neloiale, pentru a fi judecate după publicarea deciziei de admitere a Curții Constituționale, și persoanele aflate în situații identice, care, fiind de bună-credință, au dorit ca judecata să aibă loc de îndată, înainte de apariția deciziei de neconstituționalitate.

14. Într-o asemenea situație este evident că nu s-ar mai putea vorbi de stat de drept și nici de egalitatea cetățenilor în fața legii, întrucât soluția de condamnare și consecințele juridice ale acesteia ar fi implacabile, chiar dacă ele sunt rezultatul unor evenimente aleatorii și greu de anticipat și de controlat atât de persoanele trimise în judecată, cât și de instanța de condamnare. În condițiile în care noțiunile și sintagmele „drept”, „stat de drept”, „echitate”, „egalitate în fața legii” nu au caracter aleatoriu și nu pot depinde de inteligența, ingeniozitatea, „viclenia” sau „nepriceperea” părților și în situația în care norma de incriminare a unei fapte penale este constatată neconstituțională într-o altă cauză, iar neconstituționalitatea are ca efect dezincriminarea faptei penale, este firesc ca persoana condamnată să poată solicita aplicarea art. 4 CP.

15. Pe de altă parte, instanța de judecată mai consideră că nu există nicio justificare rezonabilă și obiectivă pentru a face distincție între ipoteza în care o normă de incriminare își încetează efectele printr-o lege de abrogare și situația în care aceeași normă și-ar înceta efectele ca urmare a constatării ei ca neconstituțională.

16. **Tribunalul Ilfov, Secția penală**, opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile legale criticate se aplică în mod egal tuturor destinatarilor normei juridice, asigurând respectarea principiilor autorității de lucru judecat, al securității juridice și al separației puterilor în stat. De asemenea, susține instanța de judecată, Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor legale criticate, prin raportare la prevederile constituționale indicate și în prezenta cauză și față de critici similare. (...)

18. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată și face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale, respectiv Decizia nr. 381 din 27 mai 2015. Totodată, mai arată că procedura prevăzută de art. 595 CPP se aplică și în cazul în care, pe parcursul executării unei pedepse, indiferent de natura acesteia, sau a unei măsuri

educative, intervine o lege prin care este dezincriminată fapta pentru care s-a dispus sancțiunea penală în condițiile art. 4 CP, ce se completează cu dispozițiile art. 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2008 privind Codul penal. Așa fiind, nu pot fi asimilate legilor penale mai favorabile deciziile Curții Constituționale. În acest sens, face trimitere la jurisprudența în materie a Curții Constituționale, respectiv la opinia concurentă la Decizia nr. 126 din 3 martie 2016, în care se statua că „decizia Curții Constituționale, neputând fi asimilată cu o lege penală mai favorabilă sub aspectul consecințelor juridice și al momentului aplicării sale, nu poate produce efecte juridice distincte în funcție de domeniul în care intervine”.

19. **Avocatul Poporului** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată în dosarul nr. 1.421D/2016 este inadmisibilă, deoarece autorul acesteia susține necesitatea extinderii efectelor principiului aplicării legii penale mai favorabile, ca urmare a dezincriminării unei fapte penale, la ipoteza constatării ca neconstituțională a unei dispoziții legale. În cauză fiind vorba despre interpretarea art. 595 CPP, în sensul stabilirii voinței reale a legiuitorului, apreciază că o asemenea competență excedează atribuțiilor Curții Constituționale.

20. În dosarul nr. 121D/2017, Avocatul Poporului apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, nu poate fi primită susținerea privitoare la afectarea dispozițiilor constituționale ale art. 16, *întrucât nu poate fi pus semnul egalității între persoanele condamnate definitiv și cele care se află în curs de judecată*. În ceea ce privește principiul egalității, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional. Această soluție este în concordanță și cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia orice diferență de tratament trebuie să își găsească o justificare obiectivă și rezonabilă. Or, în prezenta cauză, persoanele la care se face referire nu se regăsesc în situații identice (unele au fost condamnate definitiv, altele nu), astfel că se justifică în mod obiectiv și rezonabil tratamentul juridic neomogen la care se referă autorul excepției, principiul egalității în fața legii presupunând instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia nr. 378 din 26 iunie 2014).

21. Totodată, având în vedere principiul autorității de lucru judecat, al securității juridice și al separației puterilor în stat, legiuitorul a stabilit că legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă, fără ca în acest mod să fie încălcat art. 15 alin. (2) din Constituție.

22. În plus, menționează Avocatul Poporului, potrivit normelor procesual penale ale art. 2, *„Procesul penal se desfășoară potrivit dispozițiilor prevăzute de lege” și „Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii”* [art. 23 alin. (12) din Legea fundamentală]. Astfel, judecătorul nu creează legea, ci o aplică la speța concretă. Competența judecătorului implică nu numai identificarea normei aplicabile și analiza conținutului său, ci și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit.

23. În sensul constituționalității art. 4 CP și art. 595 CPP, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Deciziile nr. 683 din 19 noiembrie 2014 și nr. 381 din 27 mai 2015.

24. De asemenea, prevederile art. 142 alin. (1) și art. 147 alin. (4) din Constituție nu au incidență în cauza de față.

25. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate. (...)

27. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 4 CP, cu denumirea marginală *Aplicarea legii penale de dezincriminare* și ale art. 595 CPP, cu denumirea marginală *Intervenirea unei legi penale noi*. Curtea observă că, în realitate, criticile formulate de autori vizează dispozițiile art. 4 CP, precum și dispozițiile art. 595 alin. (1) CPP, texte asupra cărora urmează să se pronunțe prin prezenta decizie și care au următorul cuprins:

– art. 4 CP: *„Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi”;*

– art. 595 alin. (1) CPP: „(1) Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare sau a hotărârii prin care s-a aplicat o măsură educativă intervine o lege ce nu mai prevede ca infracțiune fapta pentru care s-a pronunțat condamnarea ori o lege care prevede o pedeapsă sau o măsură educativă mai ușoară decât cea care se execută ori urmează a se executa, instanța ia măsuri pentru aducerea la îndeplinire, după caz, a dispozițiilor art. 4 și 6 CP”.

28. Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la calitatea legilor, art. 15 alin. (2) referitor la legea penală mai favorabilă, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în fața legii, art. 23 alin. (12) referitor la principiul legalității pedepsei penale, art. 142 alin. (1) referitor la Curtea Constituțională ca garant al supremației Constituției și art. 147 alin. (4) referitor la caracterul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale.

29. **Examinând excepția de neconstituționalitate**, Curtea constată că autorii acesteia critică soluțiile legislative consacrate de art. 4 CP și art. 595 alin. (1) CPP, deoarece nu vizează ipoteza în care **legea penală incriminatoare este constatată neconstituțională** – caz în care ea încetează să mai producă efecte juridice – sau este **afectată în orice alt mod printr-o decizie a Curții Constituționale**. Astfel, se arată că efectele juridice ale abrogării sunt aceleași cu efectele constatării neconstituționalității legii penale vechi de incriminare și că încetarea efectelor legii penale vechi de incriminare constatate neconstituționale trebuie să aibă efect retroactiv. Autorii mai susțin că nu este admisibil ca producerea efectelor unei decizii a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare să depindă exclusiv de hazard, respectiv de momentul publicării sale în Monitorul Oficial al României, care poate fi anterior sau ulterior unei hotărâri penale definitive de condamnare, deoarece ar fi discriminatoriu ca decizia să nu producă niciun efect pentru persoana față de care s-a pronunțat deja o hotărâre penală definitivă de condamnare, dar să producă efect pentru persoana care a săvârșit aceeași faptă, dar al cărei proces este încă pe rolul instanțelor de judecată.

30. Analizând aceste critici, Curtea constată că art. 4 CP referitor la *Aplicarea legii penale de dezincriminare* succedă, în economia reglementărilor referitoare la aplicarea în timp a legii penale, principiului activității legii și reprezintă o primă situație derogatorie de la acesta, în sensul producerii efectelor (favorabile destinatarilor normei) unei legi penale și asupra situațiilor juridice născute anterior intrării sale în vigoare. Potrivit acestuia, „*Legea penală nu se aplică faptelor săvârșite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative și a măsurilor de siguranță, pronunțate în baza legii vechi, precum și toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la aceste fapte încetează prin intrarea în vigoare a legii noi*”. În acest sens, potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în M. Of. nr. 757 din 12 noiembrie 2012, „*Dispozițiile art. 4 CP privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile și în situațiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracțiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracțiunii, inclusiv a formei de vinovăție, cerută de legea nouă pentru existența infracțiunii*”.

31. Așa fiind, obiectul de reglementare cuprins în art. 4 CP are în vedere *dezincriminarea* unei fapte penale atunci când apare **o lege nouă care abrogă sau modifică incriminarea** și care nu se mai regăsește în alte texte de lege. **Dezincriminarea produce efecte retroactive până la data săvârșirii faptei** excluse din sfera ilicitului penal indiferent de momentul la care intră în vigoare legea nouă, **în timpul procesului penal sau după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare**.

32. De aceea, în ce privește procedura privind cererile și contestațiile formulate în aplicarea art. 4 CP în cazul faptelor definitiv judecate, **legea care dezincriminează produce efecte ex tunc, chiar dacă pentru fapta în cauză a intervenit o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare**. Având în vedere actuala reglementare a Codului de procedură penală, se poate constata cu ușurință că cele două temeuri distincte de împiedicare a acțiunii penale, indicate separat în legislația anterioară – adică *fapta nu (mai) este prevăzută de legea penală și lipsa unui element constitutiv al infracțiunii* –, sunt contopite într-un singur text – art. 16 alin. (1) lit. b) –,

potrivit căruia „Acțiunea penală nu poate fi pusă în mișcare, iar când a fost pusă în mișcare nu mai poate fi exercitată dacă: (...) b) fapta nu este prevăzută de legea penală ori nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege”. Or, unificând regimul legii de dezincriminare identificate după un criteriu abstract de referință cu acela al (unor situații de manifestare a) legii penale din perspectiva modificării condițiilor de incriminare, Curtea constată că *noul legiuitor penal a trecut de la stadiul aprecierii în abstract la acela al aprecierii în concret a caracterului unei legi ca fiind lege de dezincriminare*.

33. Eliminarea incriminării are loc, de regulă, odată cu abrogarea/modificarea sa, dar conceptele de *dezincriminare* și, respectiv, *abrogare* nu se suprapun. Această distincție este cu atât mai importantă cu cât caracterul unei legi de dezincriminare se apreciază în concret. Astfel, deși este adevărat că, în cele mai multe cazuri, **dezincriminările intervin prin intermediul abrogării, ele se realizează și prin intermediul modificării textelor legale preexistente**.

34. Referitor la aceeași problemă, Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a statuat că ipoteza avută în vedere de art. 4 CP este aceea **a faptei care nu mai constituie infracțiune**, și nu cea a faptei care pierde un element circumstanțial de agravare adăugat conținutului constitutiv, dar care rămâne în sfera ilicitului penal prin conținutul său constitutiv. Nu există dezincriminare nici atunci când fapta incriminată de norma abrogată este o infracțiune complexă și cel puțin una dintre componentele sale continuă să rămână incriminată de o altă normă (a se vedea Decizia nr. 30 din 19 noiembrie 2015, publicată în M. Of. nr. 14 din 8 ianuarie 2016).

35. De asemenea, Curtea constată că potrivit dispozițiilor art. 595 alin. (1) CPP, referitor la *Intervenirea unei legi penale noi*, „Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare sau a hotărârii prin care s-a aplicat o măsură educativă intervine o lege ce nu mai prevede ca infracțiune fapta pentru care s-a pronunțat condamnarea ori o lege care prevede o pedeapsă sau o măsură educativă mai ușoară decât cea care se execută ori urmează a se executa, instanța ia măsuri pentru aducerea la îndeplinire, după caz, a dispozițiilor art. 4 și 6 din Codul penal”. Art. 4 CP are în vedere aplicarea legii penale de dezincriminare, iar art. 6 din același act normativ privește aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei. Astfel, art. 6 alin. (1) CP stabilește că, dacă „după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare și până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai ușoară, sancțiunea aplicată, dacă depășește maximul special prevăzut de legea nouă pentru infracțiunea săvârșită, se reduce la acest maxim”.

36. Domeniul de reglementare a acestor dispoziții are în vedere coexistența unei **hotărâri definitive** de condamnare sau prin care s-a aplicat o măsură educativă, pe de o parte, și a unei **legi** ce nu mai prevede ca infracțiune fapta pentru care s-a pronunțat condamnarea ori a unei **legi** care prevede o pedeapsă sau o măsură educativă mai ușoară decât cea care se execută or urmează a se executa, pe de altă parte. Prin urmare, pentru a fi aplicabile dispozițiile art. 595 CPP este necesar să intervină o *lege penală de dezincriminare sau o lege penală mai favorabilă*.

37. Pentru determinarea legii penale mai favorabile, consacrată de art. 6 CP, s-a adoptat criteriul *aprecierii în concret*, legea penală mai blândă fiind cea care conduce la un rezultat favorabil pentru inculpat, după calcularea pedepsei în raport cu fiecare lege în parte și ținând seama de toate împrejurările cauzei. În aceste situații, înlăturarea pedepsei se dispune **numai dacă aceasta urmează să se execute sau este în curs de executare, nu și dacă aceasta a fost suspendată**. Curtea constată că nu orice lege penală mai favorabilă poate constitui temei pentru aplicarea dispozițiilor art. 595 CPP, ci doar cea lege penală care prevede o pedeapsă mai ușoară decât cea care se execută ori urmează a se executa, pentru că numai în acest fel se respectă voința și logica legiuitorului atunci când a reglementat în cuprinsul art. 6 CP instituția aplicării legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei, a cărei menire este de a asigura respectarea autorității de lucru judecat. O lege penală poate fi mai favorabilă și din alte perspective (de exemplu, o nouă încadrare juridică a faptei), dar acestea nu se circumscriu ipotezei art. 6 CP și, deci, nu pot constitui temei pentru modificarea pedepsei aplicate printr-o hotărâre definitivă.

38. Spre deosebire de legea penală mai favorabilă, incidența legii penale de dezincriminare consacrată de art. 4 CP este deplină și efectivă **atât pentru pedepsele executabile** (urmează să se execute sau sunt în curs de executare), **cât și pentru cele pentru care s-a dispus suspendarea executării**.

39. Așa fiind, Curtea constată că, până în prezent, sfera de incidență atât a art. 4 CP, cât și a art. 595 alin. (1) CPP a fost determinată doar de **aparitia unei legi penale noi** după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare sau a hotărârii prin care s-a aplicat o măsură educativă. În ceea ce privește conceptul de *lege*, Curtea, prin Decizia nr. 146 din 25 martie 2004, publicată în M. Of. nr. 416 din 10 mai 2004, a reținut că acesta are mai multe înțelesuri în funcție de distincția ce operează între criteriul formal sau organic și cel material. Potrivit primului criteriu, legea se caracterizează ca fiind un act al autorității legiuitoare, ea identificându-se prin organul chemat să o adopte și prin procedura ce trebuie respectată în acest scop. Această concluzie rezultă din coroborarea dispozițiilor art. 61 alin. (1) teza a doua din Constituție, conform căreia „*Parlamentul este (...) unica autoritate legiuitoare a țării*”, cu prevederile art. 76, art. 77 și art. 78, potrivit cărora legea adoptată de Parlament este supusă promulgării de către Președintele României și intră în vigoare la trei zile după publicarea ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, dacă în conținutul său nu este prevăzută o altă dată ulterioară. Cel de-al doilea criteriu, cel material, are în vedere conținutul reglementării, respectiv natura relațiilor sociale reglementate.

40. În plus, Curtea reține că doar legea adoptată de Parlament în condițiile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție, potrivit căreia „*Prin lege organică se reglementează: (...) h) infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora*”, poate constitui temei al incidenței art. 4 CP, cât și a art. 595 alin. (1) CPP.

41. În ceea ce privește actele Guvernului, în jurisprudența sa în materie, Curtea a reținut că **doar ordonanțele de urgență ale Guvernului**, care, sub aspect material, conțin norme de reglementare primară, având o forță juridică asimilată cu a legii, pot reglementa în domeniul legii organice, deci sunt susceptibile de a constitui o *lege penală nouă* (a se vedea Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, publicată în M. Of. nr. 517 din 8 iulie 2016, parag. 62 și 63, și Decizia nr. 68 din 27 februarie 2017, publicată în M. Of. nr. 181 din 14 martie 2017, parag. 73).

42. Așa fiind, din cele de mai sus rezultă că, în sensul dispozițiilor art. 4 CP și art. 595 alin. (1) CPP, prin „*lege*” se înțelege doar **un act al autorității legiuitoare**, primare (Parlamentul) sau delegate (Guvernul).

43. Problema ridicată în prezenta cauză de către autorii excepției este legată de posibilitatea ca **un act al Curții Constituționale** să poată determina incidența instituției juridice consacrate de prevederile art. 4 CP, respectiv dezincriminarea, precum și incidența art. 595 alin. (1) CPP, respectiv o cauză de înlăturare sau de modificare a pedepsei.

44. Din această perspectivă, Curtea constată că posibilitatea producerii unor efecte specifice dezincriminării unei fapte sau specifice intervenirii unei pedepse mai ușoare decât cea care se execută poate fi generată nu numai de o lege nouă de dezincriminare sau o lege penală mai favorabilă, ci și de însăși **o decizie a Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare**. Astfel, **dezincriminările intervin atât prin intermediul abrogării/modificării textelor legale preexistente, dar și prin intermediul deciziei Curții Constituționale prin care se admite excepția de neconstituționalitate a unei norme de incriminare, cu consecința constatării neconstituționalității întregului text de incriminare** (a se vedea Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, publicată în M. Of. nr. 495 din 6 iulie 2015) **sau a unui/unor element/e constitutiv/e din conținutul normei de incriminare** (a se vedea Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016). În acest din urmă caz, **se produce o reconfigurare a elementelor constitutive ale unei norme de incriminare printr-o decizie a instanței de contencios constituțional**, sens în care Curtea constată că prin efectele deciziei sale se pot **reconfigura** anumite infracțiuni. Astfel, prin Decizia nr. 405 din 15 iunie 2016, parag. 88, s-a statuat că „*analiza existenței infracțiunii prevăzute de dispozițiile art. 132 din Legea nr. 78/2000 trebuie să se raporteze la dispozițiile art. 246 CP 1969 și ale art. 297 alin. (1) CP astfel cum acestea au fost reconfigurate prin prezenta decizie*”.

45. În acest context, referitor la efectele unei decizii a Curții Constituționale asupra unor cauze definitiv soluționate, Curtea reține că legiuitorul a reglementat în Codul de procedură penală un mecanism procedural prin intermediul căruia persoanele îndreptățite pot exercita o cale extraordinară de atac pentru remedierea situației lor în procesele penale, în care a fost invocată o excepție de neconstituționalitate, admisă de Curtea Constituțională după pronunțarea unei hotărâri judecătorești definitive. Acest remediu este cel prevăzut de art. 453 alin. (1) lit. f) CPP, potrivit căruia „*Revizuirea hotărârilor judecătorești definitive, cu privire la latura penală, poate fi cerută când: (...) f) hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală care, după ce hotărârea a devenit definitivă, a fost declarată neconstituțională ca urmare a admiterii unei excepții de neconstituționalitate ridicate în acea cauză, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate*”. Cu privire la instituția revizuirii întemeiate pe acest motiv, prin *Decizia nr. 126 din 3 martie 2016*, publicată în M. Of. nr. 185 din 11 martie 2016, Curtea a reținut că, distinct de ipoteza cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești la momentul publicării deciziei de admitere a excepției de neconstituționalitate (cauze *pendinte*), în care decizia de admitere produce efecte *erga omnes*, întrucât ceea ce are relevanță în privința aplicării sale este faptul că raportul juridic guvernat de dispozițiile legii declarate neconstituționale nu este definitiv consolidat, ***în privința cauzelor care nu se mai află pe rolul instanțelor judecătorești la momentul publicării deciziei de admitere a Curții***, fiind vorba despre un raport juridic epuizat – *facta praeterita*, ***decizia de admitere va produce efecte juridice, doar în condiții strict limitative***. Pornind de la premisa că incidența deciziei instanței de contencios constituțional într-o atare cauză ar echivala cu atribuirea de efecte *ex tunc* actului jurisdicțional al Curții, cu încălcarea dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, și ar nega, în mod nepermis, autoritatea de lucru judecat care este atașată hotărârilor judecătorești definitive, Curtea a reținut însă că declararea neconstituționalității unui text de lege ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate nu poate constitui doar un instrument de drept abstract, ci trebuie să profite autorilor acesteia, care au declanșat controlul de constituționalitate într-o cauză concretă. În aceste condiții, având în vedere importanța principiului autorității de lucru judecat, Curtea a constatat că, pentru a garanta atât stabilitatea raporturilor juridice, cât și o bună administrare a justiției, o decizie de constatare a neconstituționalității unei prevederi legale trebuie să profite, în formularea căii de atac a revizuirii, ***numai acelei categorii de justițiabili care a invocat excepția de neconstituționalitate*** în cauze soluționate definitiv până la publicarea în Monitorul Oficial al României a deciziei prin care se constată neconstituționalitatea, precum și autorilor aceleiași excepții, invocate anterior publicării deciziei Curții, în alte cauze, soluționate definitiv, acest lucru impunându-se din nevoia de ordine și stabilitate juridică.

46. Analizând critica de neconstituționalitate care face obiectul prezentului dosar, Curtea observă că aceasta a fost deja soluționată, indirect, prin *Decizia nr. 633 din 12 octombrie 2018*, publicată în M. Of. nr. 1020 din 29 noiembrie 2018, parag. 1014-1015.

47. Astfel, Curtea a statuat că raționamentul dezvoltat în *Decizia nr. 126 din 3 martie 2016* rămâne pe deplin aplicabil în ipoteza exercitării căii extraordinare de atac a revizuirii atunci când privește ***orice decizie de admitere a unei excepții de neconstituționalitate*** referitoare la norme de procedură penală ori de drept material penal, ***dar care nu au ca efect dezincriminarea faptei sau micșorarea limitei maxime a pedepsei***.

48. ***Atunci însă când printr-o decizie a Curții Constituționale se constată neconstituționalitatea totală sau parțială a unei norme de incriminare, decizia echivalează, în privința efectelor, cu o lege de dezincriminare***. Acest fapt a fost deja statuat și de către *Înalta Curte de Casație și Justiție* prin pronunțarea *Deciziei nr. 6 din 28 februarie 2017*, publicată în M. Of. nr. 284 din 24 aprilie 2017, cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, stabilind că „fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obținut, direct sau indirect, un folos patrimonial pentru o persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale *intra sub incidența Deciziei Curții Constituționale nr. 603 din 6 octombrie 2015*, publicată în M. Of.

nr. 845 din 13 noiembrie 2015, *fiind dezincriminată*, indiferent de data îndeplinirii actului ori a participării la luarea deciziei și indiferent de data raporturilor comerciale”.

49. Curtea a reținut că decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție a avut în vedere incidența efectelor unei decizii a Curții Constituționale, cu efect dezincriminator asupra faptei, în cauzele aflate în curs de judecată pe rolul instanțelor judecătorești. Însă, având în vedere efectele acestei tipologii de acte jurisdicționale asupra dreptului substanțial penal, o astfel de decizie a Curții Constituționale *trebuie să determine consecințe asupra situației juridice a oricărei persoane care intră sub incidența sa, indiferent de stadiul în care se află procesul penal, deci inclusiv în faza executării hotărârii judecătorești definitive de condamnare sau a hotărârii prin care s-a aplicat o măsură educativă*. Producerea unor atare efecte nu este incompatibilă cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora deciziile Curții Constituționale au putere numai pentru viitor (*ex nunc*), întrucât **producerea consecințelor pentru trecut nu derivă din aplicarea deciziei Curții, ci din asimilarea efectelor juridice ale actului de jurisdicție constituțională cu cele ale unei legi de dezincriminare**.

50. **Deciziile instanței constituționale, prin caracterul lor general obligatoriu, creează cadrul necesar aplicării art. 4 CP privind dezincriminarea, atât pentru cauzele în curs, cât și pentru cele definitiv soluționate**, întrucât ele au aptitudinea de a scoate din vigoare o normă de incriminare. Or, în măsura în care art. 4 CP prevede expres retroactivitatea legii de dezincriminare, toate consecințele penale ale hotărârilor judecătorești privitoare la faptele dezincriminate încetând prin intrarea în vigoare a legii noi, rezultă că și decizia Curții Constituționale, asimilată ca efecte juridice legii de dezincriminare, trebuie să producă aceleași consecințe, deci să poată constitui temei pentru formularea unei cereri întemeiate pe art. 595 CPP.

51. În sfârșit, Curtea a considerat că **este de neacceptat ca o lege de dezincriminare**, care este expresia voinței și opțiunii legiuitorului, manifestată în cadrul marjei sale de apreciere, ca rezultat al politicii penale a statului la un moment dat, și **care abrogă o normă care a beneficiat de prezumția de constituționalitate, să aibă efecte atât asupra cauzelor pendinte, cât și asupra celor definitiv judecate, iar o decizie a Curții Constituționale, care sancționează o normă de incriminare, constatând neconstituționalitatea sa, să nu producă efecte asupra cauzelor definitiv soluționate**, cu consecința ca persoanele care cad sub incidența acestora să execute în continuare o pedeapsă, întemeiată pe o normă neconstituțională.

52. Această teză este cu atât mai evidentă cu cât intervenirea unei legi de dezincriminare reprezintă o chestiune de oportunitate, apreciată în exclusivitate de legiuitor. Or, dacă răspunzând unor motive de oportunitate, legea de dezincriminare își extinde efectele și asupra unor condamnări definitive, cu atât mai mult acesta trebuie să fie efectul unei decizii de admitere a unei excepții de neconstituționalitate având ca obiect o normă de incriminare, care lipsește de validitate juridică norma legală. A admite că declararea neconstituționalității unei norme de incriminare într-o cauză penală nu ar avea niciun efect asupra situației persoanelor condamnate definitiv la închisoare în alte cauze penale înseamnă a admite că aceste persoane trebuie să continue executarea pedepselor aplicate, chiar dacă temeiul legal al condamnării lor a dispărut. În acest caz, nu se mai asigură supremația Constituției și principiul legalității incriminării și executării pedepsei. Este de neconceput ca, în disonanță cu art. 23 alin. (12) referitor la stabilirea și aplicarea pedepsei din Legea fundamentală și art. 7 *Nicio pedeapsă fără lege* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, starea de libertate a unei persoane să depindă de cât de repede sau de încet se judecă un proces pentru fapte săvârșite în același moment. Este adevărat că, potrivit Constituției, numai legea penală poate retroactiva, dar, dacă decizia Curții Constituționale vizează o lege penală de incriminare, este inadmisibil ca aceasta să aibă efecte mai restrânse decât cele ale legii de dezincriminare. Astfel, în vreme ce legea este rezultatul unei evaluări a legiuitorului, în acord cu politica penală a statului, **decizia Curții Constituționale este rezultatul unui control de constituționalitate în urma căruia norma își pierde validitatea constituțională**. Sancțiunea aplicată legii, respectiv lipsirea de efecte juridice, produce consecințe similare abrogării sale, astfel că efectele deciziei Curții Constituționale nu pot decât să fie asimilate cu cele ale unei legi de dezincriminare.